

UNITAT DOCENT VALL D'HEBRON. FACULTAT DE MEDICINA. UAB

MEDICINA PREVENTIVA I SALUT PÚBLICA

Cinquè curs del Grau de Medicina. Curs acadèmic 2023-2024

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA I CALENDARI

Classes i seminaris: primer quadrimestre (setembre-desembre)

Pràctiques clíniques: rotació durant el curs (setembre-maig)

- 1. PROFESSORS**
- 2. CLASSES TEÒRIQUES (27)**
- 3. SEMINARIS (11)**
- 4. PRÀCTIQUES CLÍNiques**
- 5. SIMULACIÓ**
- 6. AVALUACIÓ**
- 7. BIBLIOGRAFIA i ENLLAÇOS WEB**

Barcelona, 4 d'Octubre 2023

1. PROFESSORS

Dra. Susana Otero. *Professor associat.* susana.otero@vallhebron.cat

Dr. Lluís Armadans. *Professor associat.* lluis.armadans@vallhebron.cat

Dra. Blanca Borrás. *Professor associat.* blanca.borras@vallhebron.cat

Dr. Cesar Llorente Parrado. *Professor associat.* cesar.llorente@vallhebron.cat

2. CLASSES TEÒRIQUES (27 c. x 1 h. = 23 h.)

Del 12 de setembre al 5 de desembre, 2023

CLASSE (1 hora)	Professor	TEMES	Dia	Horari
C1	Ll. Armadans	Introducció a la Medicina Preventiva i Salut Pública	12 setembre	13:00-14:00
C2	Ll. Armadans	Determinants de la salut. Nivells i estratègies de la Medicina Preventiva	14	13:00-14:00
C4	B. Borrás	Epidemiologia i vigilància de les malalties transmissibles (II)	18	13:00-14:00
C3	B. Borrás	Epidemiologia i vigilància de les malalties transmissibles (I)	19	13:00-14:00
C5	S. Otero	Epidemiologia i prevenció de les hepatitis víriques	26	13:00-14:00
C6	Ll. Armadans	Epidemiologia i prevenció de les malalties de transmissió hídrica.	28	13:00-14:00
C7	S. Otero	Epidemiologia i prevenció de les malalties de transmissió sexual	5 octubre	13:00-14:00
C8	B. Borrás	Epidemiologia i prevenció de les malalties transmeses per vectors.	10	13:00-14:00
C9	B. Borrás	Epidemiologia i prevenció de les malalties transmeses per via respiratòria (tuberculosi, legionel·losi, grip)	17	13:00-14:00
C10	B. Borrás	Infecció nosocomial.	19	13:00-14:00
C11	S. Otero	Vacunes I: aspectes generals i programes vacunals	24	13:00-14:00
C12	S. Otero	Vacunas II: immunització en població d'alt risc	26	13:00-14:00
C13	S. Otero	Vacunas III: Vacunes emergents	31	13:00-14:00
C14	Ll. Armadans	Factors ambientals i salut (i): <i>one health</i> i canvi climàtic	2 novembre	13:00-14:00

C15	Ll. Armadans	Factors ambientals i salut (II): Contaminació atmosfèrica i física	7	13:00-14:00
C16	Ll. Armadans	Factors ambientals i salut (III): Seguretat alimentària	9	13:00-14:00
C17	C. Llorente	Epidemiologia i prevenció del càncer	14	13:00-14:00
C18	S. Otero	Epidemiologia i prevenció de les malalties cardiovasculars	16	13:00-14:00
C19	S. Otero	Epidemiologia i prevenció de les malalties neurològiques	21	13:00-14:00
C20	C. Llorente	Desigualtats en salut. Salut global. Càrrega de malaltia en països	23	13:00-14:00
C21	Ll. Armadans	Obesitat. Nutrició i salut. Exercici físic i salut.	28	13:00-14:00
C22	C. Llorente	Tabac: epidemiologia i prevenció	29	13:00-14:00
C23	C. Llorente	Salut Laboral.	30	13:00-14:00
C24	C. Llorente	Salut mental. Prevenció del suïcidi.	4 desembre	13:00-14:00
C25	B. Borrás	Alcohol i salut. Adiccions a drogues	4	14:00-15:00
C26	B. Borrás.	Sistema sanitari. Atenció primària i atenció hospitalària. Gestió sanitària.	5	13:00-14:00
C27	C. Llorente	Prevenció secundària. Programes poblacionals de detecció precoç de càncer	5	14:00-15:00

3. SEMINARIS (11 s. x 2 h. = 22 h.)

Del 17 d'octubre al 19 de desembre

TANDA A. Grups d'alumnes

SEMINARI (2 hores)	Professor	TEMES		Horari
S5	Ll. Armadans	Antisèpsia i desinfecció. Gestió de residus	26 setembre	16:00-18:00
S2	S. Otero	Vacunacions preventives: casos pràctics	27	16:00-18:00
S3	S. Otero	Atenció preventiva del viatger	28	16:00-18:00
S4	Ll. Armadans	Toxi-infeccions alimentàries. Estudi d'un brot	29	16:00-18:00

S1	B. Borrás	Actuacions preventives enfront la TBC	2 octubre	16:00-18:00
S6	S. Otero	Prevenió de les malalties transmissibles. Meningitis, tos ferina	3	16:00-18:00
S7	S. Otero	Profilaxis postexposició	4	16:00-18:00
S8	B. Borrás	Estudi d'un brot nosocomial	5	16:00-18:00
S10	B. Borrás	Taller pràctic prevenió infeccions nosocomials	9	16:00-18:00
S9	C. Llorente	Qualitat assistencial. Seguretat del pacient.	10	16:00-18:00
S11	J. Gómez	Estratègia de salut comunitària	11	16:00-18:00

TANDA B.

SEMINARI (2 hores)	Professor	TEMES		Horari
S1	B. Borrás	Actuacions preventives enfront la TBC	16 octubre	16:00-18:00
S2	S. Otero	Vacunacions preventives: casos pràctics	17	16:00-18:00
S3	S. Otero	Atenció preventiva del viatger	18	16:00-18:00
S5	Ll. Armadans	Toxi-infeccions alimentàries. Estudi d'un brot	19	16:00-18:00
S6	S. Otero	Prevenió de les malalties transmissibles. Meningitis, tos ferina	23	16:00-18:00
S4	Ll. Armadans	Antisèpsia i desinfecció. Gestió de residus	24	16:00-18:00
S7	S. Otero	Profilaxis postexposició	25	16:00-18:00
S8	B. Borrás	Estudi d'un brot nosocomial	26	16:00-18:00
S9	C. Llorente	Qualitat assistencial. Seguretat del pacient..	30	16:00-18:00
S10	B. Borrás	Taller pràctic prevenió infeccions nosocomials	31	16:00-18:00
S11	J. Gómez	Estratègia de salut comunitària	2 novembre	16:00-18:00

TANDA C.

SEMINARI (2 hores)	Professor	TEMES		Horari
S1	B. Borrás	Actuacions preventives enfront la TBC	6 novembre	16:00-18:00
S4	Ll. Armadans	Toxi-infeccions alimentàries. Estudi d'un brot	7	16:00-18:00
S2	S. Otero	Vacunacions preventives: casos pràctics	8	16:00-18:00
S5	Ll. Armadans	Antisèpsia i desinfecció. Gestió de residus	9	16:00-18:00
S3	B. Borrás	Taller pràctic prevenció infeccions nosocomials	13	16:00-18:00
S6	S. Otero	Prevenió de les malalties transmissibles. Meningitis, tos ferina	14	16:00-18:00
S7	S. Otero	Profilaxis postexposició	15	16:00-18:00
S9	C. Llorente	Qualitat assistencial. Seguretat del pacient.	16	16:00-18:00
S8	B. Borrás	Estudi d'un brot nosocomial	20	16:00-18:00
S10	S. Otero	Atenció preventiva del viatger	21	16:00-18:00
S11	J. Gómez	Estratègia de salut comunitària	22	16:00-18:00

TANDA D.

SEMINARI (2 hores)	Professor	TEMES		Horari
S2	S. Otero	Prevenió de les malalties transmissibles. Meningitis, tos ferina	23 octubre	16:00-18:00
S1	J. Gómez	Estratègia de salut comunitària	24	16:00-18:00
S11	B. Borrás	Actuacions preventives enfront la TBC	25	16:00-18:00
S4	Ll. Armadans	Toxi-infeccions alimentàries. Estudi d'un brot	26	16:00-18:00
S3	S. Otero	Atenció preventiva del viatger	27 novembre	16:00-18:00
S6	S. Otero	Vacunacions preventives: casos pràctics	29	16:00-18:00
S7	S. Otero	Profilaxis postexposició	30	16:00-18:00
S8	B. Borrás	Estudi d'un brot nosocomial	11 desembre	16:00-18:00

S10	B. Borrás	Taller pràctic prevenció infeccions nosocomials	12	16:00-18:00
S5	Ll. Armadans	Antisèpsia i desinfecció. Gestió de residus	13	16:00-18:00
S9	C. Llorente	Qualitat assistencial. Seguretat del pacient.	14	16:00-18:00

4. PRÀCTIQUES CLÍNiques

Del 12 de setembre de 2023 al 24 de maig de 2024

Pràctiques clíniques	De dilluns a divendres. Horari i lloc
Assistència a les consultes clíniques del Servei de Medicina Preventiva i participació en la presentació i discussió de casos. <u>Programació per grups:</u> de dilluns a divendres <u>Assistència obligatòria dins del grup establert</u> <u>Calendari:</u> de 12 setembre 2023 a 24 de maig 2024 <u>Coordinador:</u> Dra. Susana Otero	9:00 – 11:00 Servei de Medicina Preventiva. Edifici de l'Antiga Escola d'Infermeria. Planta baixa, banda esquerra

5. SIMULACIÓ

Del 24 d'octubre de 2023 al 4 de Desembre de 2023

Sessions de 10-12 hs en grups de 16 alumnes

Aula de simulació UD

6. AVALUACIÓ

L'avaluació de la assignatura es fa mitjançant dos exàmens parcials i l'assistència i participació en als seminaris i les pràctiques clíniques. La nota obtinguda en el 1er exàmen parcial suposa el **40%** de la qualificació final i la nota obtinguda en el 2n exàmen parcial suposa el **50%**. El **10%** restant s'obté de la participació en pràctiques i seminaris.

Per superar l'assignatura, els alumnes han de:

- Aprovar els dos exàmens parcials amb un mínim de 5 punts sobre 10 a cadascú dels exàmens,
- i
- Superar la assistència a seminaris i les pràctiques.

En cas de obtenir <5 punts sobre 10 en algun dels exàmens parcials, s'haurà de presentar a l'examen final per recuperar aquesta part i es conservarà la nota de l'altre parcial.

1. Avaluació continuada

Primer exàmen parcial. Matèria compresa: classes teòriques 1 a 16. Consta de 25 preguntes de tipus test amb 5 respostes possibles i una de certa; cada pregunta encertada val 1 punt i les respostes equivocades resten 0,20 punts. Representa el **40%** de la qualificació final.

Segon examen parcial. Compren la resta de matèries de l'assignatura (classes teòriques 17-27 i els 11 seminaris). Consta de 50 preguntes; cada pregunta encertada val 1 punt i les respostes equivocades resten 0,20 punts. Representa el **50%** de la qualificació final.

Els 2 exàmens parcials es faran el mateix dia (20 desembre 2023)

Assistència i participació en pràctiques clíniques i seminaris:

- L'assistència a tots els seminaris i les pràctiques clíniques amb una participació atenta i activa es obligatòria. La nota obtinguda suposa el 10% de la qualificació final.
- Es requereix un mínim d'assistència del 80%. La inassistència no justificada a 2 o més dels seminaris o a 2 o més dies de pràctiques clíniques suposa 0 punts en aquesta part.
- Els canvis de practiques / seminaris només s'admeten en situacions justificades i intercanviant-se per un company. S'ha de comunicar a la responsable de l'assignatura via mail.
- El professor pot fer preguntes senzilles durant el seminari per a valorar el grau d'atenció i la assistència. No es valorarà si la resposta és correcta o no, tan sols es tindrà en compte que l'alumne respongui.

2. Examen de recuperació o de síntesi

Només es podran presentar a l'examen de recuperació els alumnes que s'hagin presentat prèviament als dos parcials. Poden presentar-se a aquest examen els alumnes que hagin suspès algun examen parcial (nota <5) i els que desitgin millorar la nota (prevaldrà la nota mes alta).

Es compona de dues parts d'acord amb les matèries incloses en els dos exàmens parcials. Per aprovar el exàmen de recuperació cal obtenir 5 o més punts en cadascuna de les parts. Es un examen de tipus test amb 5 respostes possibles i una de certa i les respostes equivocades resten 0,20 punts. *Data: 29 de gener de 2024*

Per poder superar l'assignatura en la recuperació, s'ha de aprovar l'examen de recuperació i tenir superada l'assistència a pràctiques i seminaris.

Expressió del resultat de les avaluacions. Nota numèrica amb un decimal, de 0 a 10. Qualificació qualitativa: suspens, aprovat, notable, excel·lent, MH.

Moment de presentació de les notes. Els resultats dels exàmens parcials i de recuperació es donaran a conèixer pocs dies després de la seva celebració. La nota final de l'assignatura (90% + 10%) no podrà ser presentada fins el mes de juny, després que tots els alumnes hagin fet les pràctiques.

6. BIBLIOGRAFIA I ENLLAÇOS WEB

Bibliografia específica

- Fernández Crehuet J, Gestal JJ, Delgado M, et al. Piédrola Gil. Medicina Preventiva y Salud Pública. 12ª ed., 2016. Barcelona: Elsevier España SLU.
- Departament de Salut. Pla de salut de Catalunya 2016-2020. Generalitat de Catalunya, 2016.
- Rose G. La estrategia de la Medicina Preventiva. Barcelona: Masson-Salvat, 1994.
- Agencia de Salud Pública de Catalunya. Manual de vacunacions de Catalunya. 1ª ed. Barcelona, maig 2018.

Bibliografia de consulta

- Ben-Shlomo Y, Brookes ST, Hickman M. Epidemiology, Evidence-Based Medicine and Public Health. 6ª ed. Chichester: Wiley-Blackwell, 2013
- Detels R, Beaglehole R, Lansang MA, Gulliford M, eds. 5ª ed. Oxford Textbook of Public Health. New York: Oxford University Press, 2011.
- Harris RE. Epidemiology of chronic disease. Global perspective. Burlington, MA: Jones & Barlett Learning, 2013.
- Pencheon D, Guest C, Melzer D, Muir Gray JA, eds. 2ª ed. Oxford Handbook of Public Health Practice. Oxford: Oxford University Press, 2006.
- Wallace RB, ed. Maxey-Rosenau-Last Public Health and Preventive Medicine. 15ª ed. NY: McGraw-Hill Medical, 2007.

Recursos d'Internet

- Departament de Salut, Generalitat de Catalunya: <http://www.gencat.cat/salut/>
 - Pla de salut: <http://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/ca/plasalut/index.html>
 - Salut maternoinfantil: <http://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/ca/infantil/index.html>
 - Vacunacions: <http://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/ca/vacunes/index.html>
 - Vigilància epidemiològica: <http://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/ca/dir438/index.html>
- Ministerio de Sanidad y Política Social: <http://www.msc.es/>
- European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC, Stockholm): <http://www.ecdc.europa.eu/en/Pages/home.aspx>
- Centers for Disease Control and Prevention (CDC, EEUU, Atlanta): <http://www.cdc.gov/>
 - Butlletí setmanal "*Morbidity and Mortality Weekly Report, MMWR*": <http://www.cdc.gov/mmwr/>
 - Revista "*Emerging Infectious Diseases*": <http://www.cdc.gov/ncidod/eid/>
 - Manual de vacunacions: <http://www.cdc.gov/vaccines/pubs/pinkbook/index.html>
 - Vacunacions del viatger: <http://wwwnc.cdc.gov/travel>
- Organització Mundial de la Salut, OMS: <http://www.who.int/>
- Mortalitat infantil en països en desenvolupament: <http://www.gapminder.org/>
- U.S. Preventive Services Task Force: <http://www.uspreventiveservicestaskforce.org/>